

908. 1972. DECEMBER
Esti Hírlap

KAPUNYITÁS: MA

Ferencváros bemutatkozik

A névadástól az új negyedekig • Száznyolcvan év képekben

Ki tudná ma már a belvárost és a külvárost pontosan elhatárolni? A város története: a különbségek fokozatos eltűnésének története is.

Az első külvárosfejlesztési határozat 1699-ből való: Pest város tanácsa hozta a határozatot a fallal körülrzárt városon kívül eső részek fejlesztésére. Az 1741-es összeírás „szép gyarapodással” büszkélkedik: a falakon kívül már *két-százharmincnál több ház áll.* Öt ilyen külváros volt akkor. Külváros? Inkább majorság.

Archépcsarnok

1792. december 4-én adták ki azt a rendeletet, amely a Kecskeméti kaputól délre fekvő területet — az akkori császár nevével — Ferencvárosnak nevezte el.

Száznyolcvan éves a Ferencváros, a mai IX. kerület. Ezt az utat, csaknem két évszázad történetét mutatja be a IX. kerületi Tanács, és a Hazafias Népfront helytörténeti kiállítása, amely ma délután nyílik meg a Ráday utca 55. szám alatt.

Képek, tablók idézik fel a múlt évtizedek, évszázadok eseményeit. Fenn a falon körben — arckép-

csarnok: Arany János, Mikszáth Kálmán, József Attila, Ybl Miklós. Alkotók, művészek, politikusok, akiknek élete, pályája valamilyen formában a kerülethez kapcsolódott.

Hatvan tabló — fényképeken — mutatja be a Ferencváros történetét: a névadás, az 1838-as árvíz, az 1848-as forradalom, az iparosodás korszakát.

Látható a névadás latin nyelvű okmánya. A víz magasságát máig hűen mutató táblák idézik fel azt az időszakot, mikor az egész *Ferencváros víz alatt állt.* Megtekinthető a „Szabad királyi Pest Ferenczkülvárosban összeírt nemzeti örsereg névlajstromának” címlapja. Postai képeslapokból összeállított tablók villantják fel a millennium korát, szövegükkel az akkori ember mindennapját, bajait, gondjait.

„A nagy csendesség után az óriási zajból” küldi üdvözlését a fővárosba érkezett utazó 1905 szeptemberében. Egy másik azt panaszkolja, a mai Szabadsághidat ábrázoló képeslapján, hogy „...vannak budapesti lakosok, kik ezen a hidon, melyen elektromos

vasút is jár, még soha nem mentek át.”

A Mancsi-híd

Pereg a történelem: a századforduló, az első világháború évei. *Somjai István* fotómontázsza megrázóan érzékelteti a Mária-Valéria-telep lakóinak nyomorúságát. Képek a második világháború időszakából, az újjáépítésről. Feltűnik a Budát és Pestet újra összekapcsoló *Mancsi-híd* deszkapallója, a felrobbantott Petőfi-híd előterében.

Az utolsó tablók a mai Ferencváros életét idézik. A házak közé zárt hangulatos történelmi emlékeket, az új létesítményeket: az Üllői úti aluljárót, az új negyedeket.

— A kiállítás a főváros centenáriumiát kapcsolja össze a szülők pátria ünnepeivel —, mondja *Xantus Zoltán*, a kerületi tanács népművelési csoportjának vezetője. — *Megnyitása egyben az új kerületi kiállítóterem megnyitása is.* Ezt a gyűjteményt 1973 végéig lehet megtekinteni, azután új bemutatókra kerülhet sor.

Széky Peter